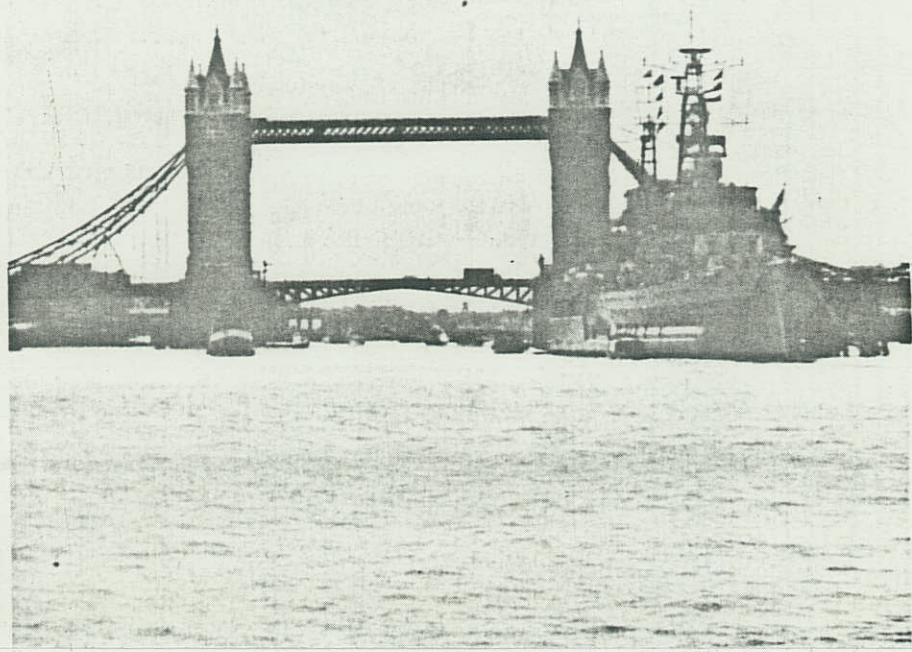

UNDER DANNEBROG

GAN FOR
/ÆRN OG SØFART

3

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Marineforeningens hovedbestyrelse

Landsformand:

Kommandørkaptajn Kai Hertz
Ramsvej 44, Ramløse
3200 Helsingør
Tlf. (03) 11 21 97

Næstformand:

Distriktschef Torben Jensen
Søndervangsvej 22, 2600 Glostrup
Tlf. (02) 96 63 51

Landskasserer:

Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå
Tlf. (03) 24 77 76

Landssekretær:

Orlogskaptajn Svend Thorlund Nielsen
Oldekrogen 3, Magleby
4672 Klippinge
Tlf. (03) 67 81 96

Distrikt I (Storkøbenhavn):

Postbud Flemming Petersen
Strandengen 34, I, 4000 Roskilde
Tlf. (03) 35 92 73

Distrikt II (Nordsjælland):

Cykelhandler Ferd. Andreasen
Hansensvej 12, 3400 Hillerød
Tlf. (03) 26 52 82

Distrikt III (Vestsjælland):

Overmekaniker Niels Bruus Sørensen
Æblehaven 21, 4220 Korsør
Tlf. (03) 57 24 49

Distrikt IV (Sydsjælland):

El-montør Bent Holländer
Hørvænget 42, 4690 Haslev
Tlf. (03) 69 19 72

Distrikt V (Bornholm):

Kaptajn Carl Thomsen
Lærkevej 19, 3700 Rønne
Tlf. (03) 95 14 53

Distrikt VI (Lolland-Falster):

Forretningsfører Eli Semberg
Frodesvej 6, 4900 Nakskov
Tlf. (03) 92 03 15

Distrikt VII (Fyn):

Ingeniør Erik Fylling
Vestergade 19, 5000 Odense
Tlf. (09) 12 14 60

Distrikt VIII (Sydøstjylland):

Fabrikant Mogens Burcharth
Pile Allé 17, 6000 Kolding
Tlf. (05) 56 82 02

Distrikt IX (Sydvestjylland):

Fabrikant J. Heiberg-Mortensen
Holstebrovej 36, 6900 Skjern
Tlf. (07) 35 06 44

Distrikt X (Midtjylland):

Direktør Einar Michaelsen
Primulavej 8, 8400 Ebeltøft
Tlf. (06) 34 21 55

Distrikt XI (Nordvestjylland):

Fiskeskipper Jens Knak
Storegade 42, 7620 Lemvig
Tlf. (07) 82 06 57

Distrikt XII (Nordjylland):

Redaktionssekretær Ejvind Samuelsen
Hasselvej 11, 9260 Gistrup
Tlf. (08) 31 47 61

Distrikt XIII (Oversøisk):

Bagermester Albert Echwald
3900 Godthåb

Skytteudvalgsformand:

Frisørmester J. Rosenfeldt Christensen
Sofielundsvej 1 B, 2600 Glostrup
Tlf. (02) 96 05 64 og 96 27 70

Marineforeningens hovedkontor

Adresse:

Marineforeningen, Bredgade 29
1260 København K. Tlf. (01) 15 28 86

Kontortid:

Mandag, onsdag og fredag kl. 10-13

Postkonto:

Nr. 2001608

Under Dannebrog

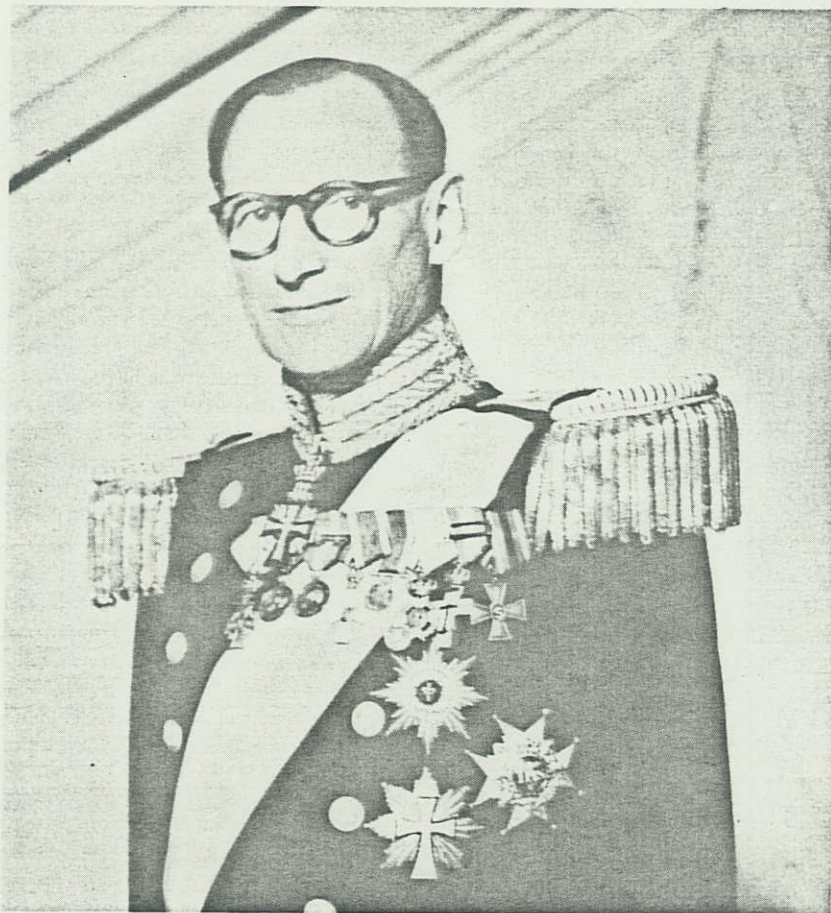
Redaktion:

Kaj Lund, Bolbrovej 80
2960 Rungsted Kyst. Tlf. (02) 86 37 51

Trykning:

Holbæk Amts Bogtrykkeri
Algade 1
4300 Holbæk. Tlf. (03) 43 20 48

Forsiden: En veteran fra 2. Verdenskrig, krydseren »Belfast« til ankers på hæderspladsen ved Tower Bridge. - Foto: Kaj Lund.

Admiral, Arveprins Knud – vores æresformand – døde den 14. juni 1976. Lader vi minderne tale, er det for os i Marineforeningen ikke en formelt fjernere stående kongelig person, som er gået bort. Med al respekt – det er en ven, en frisk og djærv kammerat vi har mistet. Enhver der har gjort tjeneste sammen med eller under Arveprinsen, enhver der i sin tjeneste har haft en eller anden kontakt med Arveprinsen, vil bevare mindet om en retlinet personlighed, et menneske med humor og ærlig åbenhjertig tale, med en evne til over rang og stand at komme på talefod med alle. Hans undergivnes tarv og velfærd og ofte personlige problemer var for ham opgaver, som han følte det naturligt at varetage, at udjævne og at bringe i rette spor. Arveprins Knud var et menneske på sine egne betingelser, en varmtfølelse ven og kammerat for venner og kammerater. Arveprins Knud vil blive mindet og savnet i Marineforeningen.

Kai Hertz

KRANGAST

Udtog af en værnepligtigs
dagbog 1921 (VI) ved M. Rise

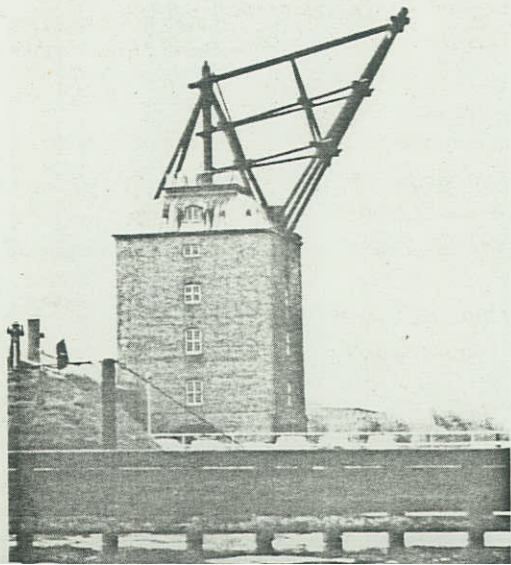
Min tjeneste ved Værftsbrovagten varede kun kort tid. Så blev jeg udtaget til en anden tjeneste. Jeg havde haft landlov, og som fuldbefaren matros gik jeg naturligvis ikke i Nyhavn, der ivoerigt var tabu for os. Jeg havde andre gode steder at gå hen, og der var nok lidt brus oppe i kuplen, da jeg glad og veltilfreds på slaget 24 meldte min hjemkomst behørigt til en søvndrukken kanonér. Alt var i orden, men på vej op ad trappen til sovekabinettet hørte jeg ham råbe: »Hej 401, kom lige her!«.

– »401 ret!« brølede han. Stiv som en pind stod jeg og spekulerede på, hvad i alverden jeg nu havde lavet. – »401, De stiller til udkommando i morgen tidlig!«.

Der var altså ikke tale om nogen forseelse, men hvad var meningen? Det kunne næppe betyde andet, end at jeg var udkommanderet til at sejle med en af tindåserne.

Det viste sig næste morgen, at 26 mand var pillet ud i anledning af den prekære situation, at »Peder Skram« og »Ingolf« manglede folk. Ganske vist havde de tidligere fået fuldtallig besætning, men 26 var faldet fra, og da vi fik årsagen at vide, kunne vi ikke lade være med at grine. Ungdommens kærlighedsleg er livets dans på roser, men roser har jo altid torne, og selv om det var forbudt at gå i Nyhavn, var der andre steder i det københavnske sodoma, hvor en ung sømand kunne hente en gonorré. 26 af vore kammerater, som havde været lidt for nysgerrige, lå nu på marinehospitalet, og her stod vi nu det samme antal afløser, som skulle overtage deres skibstjeneste.

Foto: Kaj Lund.

Døren gik op og ind trådte selveste »Dragonen«, den satans drabant, som havde givet os manges stropetour kasernen rundt. Den mand som vi alle frygtede for hans nidkærhed, lukkede endelig kæften op: »401, er De sømand?«.

»Javel, hr. løjtnant!«.

Så skete det forbløffende, at han kommanderede mig med ud på gangen, for at ingen skulle høre vor samtale. Han oplyste, at jeg egentlig var udtaget til »Ingolf«, som skulle afgå samme eftermiddag, men han vidste, at jeg helst ville blive på kasernen og var helt faderlig: »Ingolf er jo ikke det store sus for en befaren sømand, men nu får vi se«, bemærkede han. Og ud gled »Dragonen«. Et kvarter senere kom »Sofus«, kasernesergenten, og overrakte mig en seddel, hvor der stod 9777/327 krangast K.B.I.B.K. stue 10.

Så heldig i livet har jeg vist aldrig været, og sikken en lettelse. Først senere blev jeg klar over, at »Dragonen«s venlighed ikke skyldtes en særlig forkærlighed for mig, men hans glæde over at kunne straffe min forgænger som krangast, der havde overhørt en telefonopringning og derfor blev sendt til søs med »Ingolf«.

Tjansen som krangast var ensbetydende med udkigstjeneste. Man boede på kasernen, og vagten drejede som i et skib.

Uden fast inspektion sørgede man selv for at afløse sin makker, akkurat som man om bord i et skib løser af ved udkiggen på bakken.

Min første vagt gik fra kl. 12.30 til 14.00, hvorefter jeg var disponibel på kasernen. Næste udkigsvagt var fra kl. 18.00 til 20.00. Den følgende morgen skulle jeg op i kranen fra kl. 2.00 til 4.00, så til køjs indtil kl. 6.30, hvor alle mand blev purret ud. Udkig fra kl. 7.05 til 9.00, frokost på kasernen kl. 9.15 og derefter renlighedsparade.

Bagefter blev jeg sendt over i Nyholms Vagt til rengøring, lidt af en loppetjans. Der var middag mellem kl. 11.30 og 12.30 og derefter monstring. Så tog vi bad, og fra kl. 16.00 var jeg fører af robåden over til Toldboden indtil kl. 18.00, hvor jeg fik landlov.

Nyholms Kran er som navnet antyder meget gammel, men den stammer dog ikke, som mange tror, fra Nyholms grundlæggelse i Christian den Fjerdes tid. Den blev bygget under Christian den Sjette i 1746 som mastekran. I den tid rumsterede de sejlførende fregatter, som her fik indsat deres svære undermaster. Resten af tilrigningen udførtes i reglen med håndkraft om bord.

Kranens nederste del er et solidt murstensværk på fem etager. Dernæst kommer et tag, der skrånede lidt

opad, og øverst er der en platform. Fra taget og platformen er kranen bygget ud af meget svært tømmer, som rager ud over vandet. Det var altså en faststående monteringskran, som man nu kan se den i moderne version på vore skibsværfter.

Selv i dag er Nyholms Kran imponerende at skue. Intet under, at den er fredet i klasse A. Majestætisk knejser den over Orlogsværftet med dets myldrende dagligliv og de grå krigsskibe. I sin tornerosesøvn drømmer den om de dage, da fregatter og korvetter under bugnende hvide sejl stod ud fra Flådens Leje.

At bestige kranen er ikke noget for oldinge. Svære trappetrin af solidt tømmer fører fra etage til etage, og fra det øverste loft fører en lodret trappestige op til platformen. Selve tårnbygningen blev ikke brugt til noget, skønt her var masser af plads til et eller andet. Her var intet elektrisk lys, og om natten måtte man famle sig frem.

Platformen havde et gelænder, klædt med sejldug for at afbøde lidt af vindens sus. Dette var krangastens domæne. Herfra havde han overblik over hele kaserneområdet, Orlogsværftet, Flådens Leje, B. & W., Indløbet til Københavns havn og Øresund helt over til Skånes kyst – og så Nyhavn.

Krangasten skulle være vågen og holde øje med alt, hvad der foregik på kasernens og Orlogsværftets områder, i havnen og på Sundet inden for synsvidde. Skete der noget af interesse, måtte man ned ad hønsestigen til tagetagen, hvor telefonen stod, og give melding til Nyholms Vagt.

Man kunne næsten føle sig som sømand i et skib på rejse, når vinden susede om ørerne, og de riplede bølger skulpede dernede og til tider satte sprøjt næsten op om tårnets fod.

Fælt kunne det storme heroppe, ja, tude som var en flok dæmoner sluppet løs. Når Sundet stod i hvidt skum, så var det på tide at hænge stormsignal op for at advare skibsfarten. På sådanne dage gav det lave skjulsejl på gelænderet intet læ, og søgte man så ind i skilderhuset, var der ikke nogen forbedring af forholdene. Det var lavet af sejldug og ophængt i en af kranbjælkerne, så det svajede og ruskede i stormen. I sådanne tilfælde kunne det ske, at naturen gik over optugtelsen, og udkiggen kravlede ned ad hønsestigen for at lunge sig et øjeblik under taget.

Når jeg gik udkig og skuede ud over byen og Sundet, ønskede jeg ofte, at jeg var digter. Her var tid til at filosofere over mange ting, og i denne periode blev der på frivagterne skrevet flittigt i dagboen. Her oppe havde jeg fået øje for, at København faktisk var en dejlig by. Man kunne se ned over sorte og røde tage med rygende skorstone, gader og stræder med en vrimmel af travle mennesker, hestekøretøjer, biler og klemtende sporvogne. Skibe, kraner og pakhuse var

med til at repræsentere det arbejdende København. Uden om og ind imellem slyngede sig bæltet af grøn vegetation og blå vand.

Jeg måtte sammenligne med talrige andre havnebyer, bl. a. de engelske kulsværtede dokker, og erkende at København ganske anderledes var en fryd for øjet med sin særprægede forening af det private, det kommercielle og naturen, som man ikke så det andre steder i verden.

Udkigstjenesten i kranen kunne synes ensom, men ved gennemgang af min dagbog kan jeg dog se, at der har været mange oplevelser, både muntre og ubehagelige. Her må jeg lade detaljerne ligge, men ganske kort skal dog nævnes, at jeg fra min udkigspost en vinternat overværede, hvordan unge officerer med flagrende damestrømper som brystlommeterklæde eller halsklud og til akkompagnement af pige-hvin gav en ældre kaptajn undervisning i cyklekørsel i kasernegården.

Knapt så munter var en episode, der indtraf i marts, da frosten endnu bed i nattens mørke timer, og iskruningerne stadig lå i små bjergkæder op langs kysten. Oppe i kranen skar blæsten som knive gennem marv og ben.

Da jeg løste af, betroede makkeren mig, at han havde tilbragt det meste af vagten nenedunder i læ. Vinden hylede i kranen, og skilderteltet svajede som et siv. Jeg syntes, at jeg gik her fuldstændig formålsløst. Alle flådens skibe lå jo trygt i lejet, og der var næppe andre ude i dette hundevær. Jeg faldt for fristelsen til at liste ned under det mørke kuppeltag, hvor der var læ for stormen, selv om kulden dog ikke var mindre. Om trent hvert kvarter stak jeg snuden frem oppe på platformen, gloede lidt rundt og krøb så ned igen.

Fanden hytter sine, siger man, men ikke denne nat. Pludselig kimede telefonen. Jeg lod den nødvendige tid gå for at illudere klatreturen ned fra platformen og greb røret: »Hallo, krangast her!«

Inde i røret brølede en stemme: »Hva' i Helvede laver De? – Ka' De ikke se ildebrand?«

Jeg susede op ad hønsestigen og behøvede ikke særlige hjælpemidler for at se en bygning på Burmeister & Wain i lys lue og høre sirenerne fra brandbilerne ned ad Revshalevej.

Jeg ventede mig det værste, men ved morgenmonstringen skete intet, da »Dragonen« med »Sofus« i hælene skridtede fronten af. At jeg slap med skrækken skyldes sikkert, at kanoneren på Nyholms Vagt var ham, jeg hveranden dag hentede mad til i Nyboder. Han var flink.

En kold Søndag morgen, da jeg også lunede mig lidt nede under kobbretaget, sikker på at der ikke var aktivitet af nogen art, kimede telefonen. Jeg lod gå den nødvendige tid, og tog røret. Vagten spurgte, om jeg havde observeret tre torpedobåde for indgående, og

jeg svarede benægtende. Jeg fik derpå besked på at holde skarpt udkig og straks meddele, når jeg observerede skibene.

Jeg fik fart på op ad stigen, og så da straks tre torpedobåde, der kom strygende ude ved Mellemforret. I det samme begyndte de at skyde, og det kan nok være, at jeg var som et lyn nede ved telefonen igen: »Melder at der er tre torpedobåde lige udenfor, og de skyder«. Svaret var kun på to ord: »Til Helvede!«

Og det må siges, at nu brød et helvede løs på kaserne. Der var efter min beskedne bedømmelse en del

rod dernede i dybet, før der var kommet orden på sagerne og de danske kanoner kunne svare på salutten fra de polske torpedobåde, som var anmeldt på ven skabeligt besøg.

Jeg havde regnet med at blive straffet med mindst to gange tre dages mørk arrest på vand og brød, men mærkeligt nok gik jeg fri også denne gang. Måske skyldes det dårlig samvittighed hos en eller anden, som indså, at man burde have givet besked om det forventede flådebesøg til krangasten, som jo dog var indehaver af flådens højeste post.

Fra hovedbestyrelsen

Vor æresformands bisættelse

Ved Arveprins Knuds bisættelse den 22. juni fra Lyngby kirke var Marineforeningen i selve kirken repræsenteret ved formanden for Lyngby afdeling, Jørgen Mortensen, samt hovedbestyrelsens næstformand, Torben Jensen, Glostrup.

På Jernbanevej, hvor en flagallé stod opstillet, var flagbærere fra afdelingerne i København, Lyngby, Glostrup/Tåstrup og Frederiksberg opstillet med deres flag og hvad dertil hører.

Fra Lyngby kirke blev arveprinsens bære ført til ned sættelse i krypten i Roskilde domkirke. Også ved højtideligheden i domkirken var Marineforeningen behørigt repræsenteret.

Sendemandsmødet 1976

Sendemandsmødet blev i år afviklet i dagene 22. og 23. maj i Kolding. Kolding-afdelingen, som var vor vært, havde med formanden M. Burcharth i spidsen for en dygtig stab af medlemmer lagt op til en uforglemmelig week-end for de fremmødte sendemænd. Selv vejrguderne viste sig venlige og begunstigede stævnet med et strålende solskinsvejr. Kammeratskabsaftenen på »Industriforeningen« fik et fornemt forløb med god stemning og fremragende underholdning, blandt andet den meget dygtige violinvirtuos Wandy Tworek og et godt spillende orkester. Marineforeningens næstformand Torben Jensen åbenbarede ét af sine skjulte talenter ved på violin (venligst udlånt af W.T.) sammen med orkesteret at file et forrygende rocknummer. Festen sluttede ud på de små timer (som sædvanlig), og alle havde sikkert moret sig dejligt og hastede til hotellerne for at nå et par timers søvn inden søndagens møde.

Sendemandsmødet søndag formiddag indledtes af formanden med tak til Kolding afdelingen for et smukt og perfekt arrangement.

Orlogskaptajn J. K. Olsen valgtes énstemmigt til dirigent. Han gav ordet til formanden, som aflagde beret-

ning for året 1975. Efter at have mindet om vore kammerater, som i 1975 var afgået ved døden, ridsede formanden kort de vigtigste begivenheder op – Det kunne herunder konstateres, at der, trods det herskende vanskelige økonomiske dilemma i dagens Danmark, og ret så vanskelige betingelser for foreningslivet i al almindelighed i dag havde været en mærkbar medlemsfremgang, især i foråret 1976, ligesom der havde været livlig aktivitet i mange afdelinger i årets løb. Beretningen blev efter et par enkelte bemærkninger énstemmigt vedtaget.

Landskassereren gennemgik det reviderede regnskab, som viste et mindre overskud, men – som han bemærkede – det har jeg ikke så meget fornøjelse af, for det befinder sig ude i visse afdelingers kasser. Han opfordrede afdelingerne til at overholde de i lovene anførte terminer for indbetaling af kontingent til hovedkontoret. Sendemændene blev forberedt på, at udgifterne til vort blad »Under Dannebrog« i 1976 og fremover ville stige betragteligt, ikke mindst på grund af de sidste portoforhøjelser.

Efter megen anerkendelse fra sendemændene til landskassereren for det enkle og meget overskuelige regnskab blev dette énstemmigt godkendt.

Hørsholm/Rungsted afdelingens invitation til afholdelse af sendemandsmødet i 1977 i Hørsholm blev modtaget med akklamation.

Følgende distriktsrepræsentanter/suppleanter blev valgt/genvalgt:

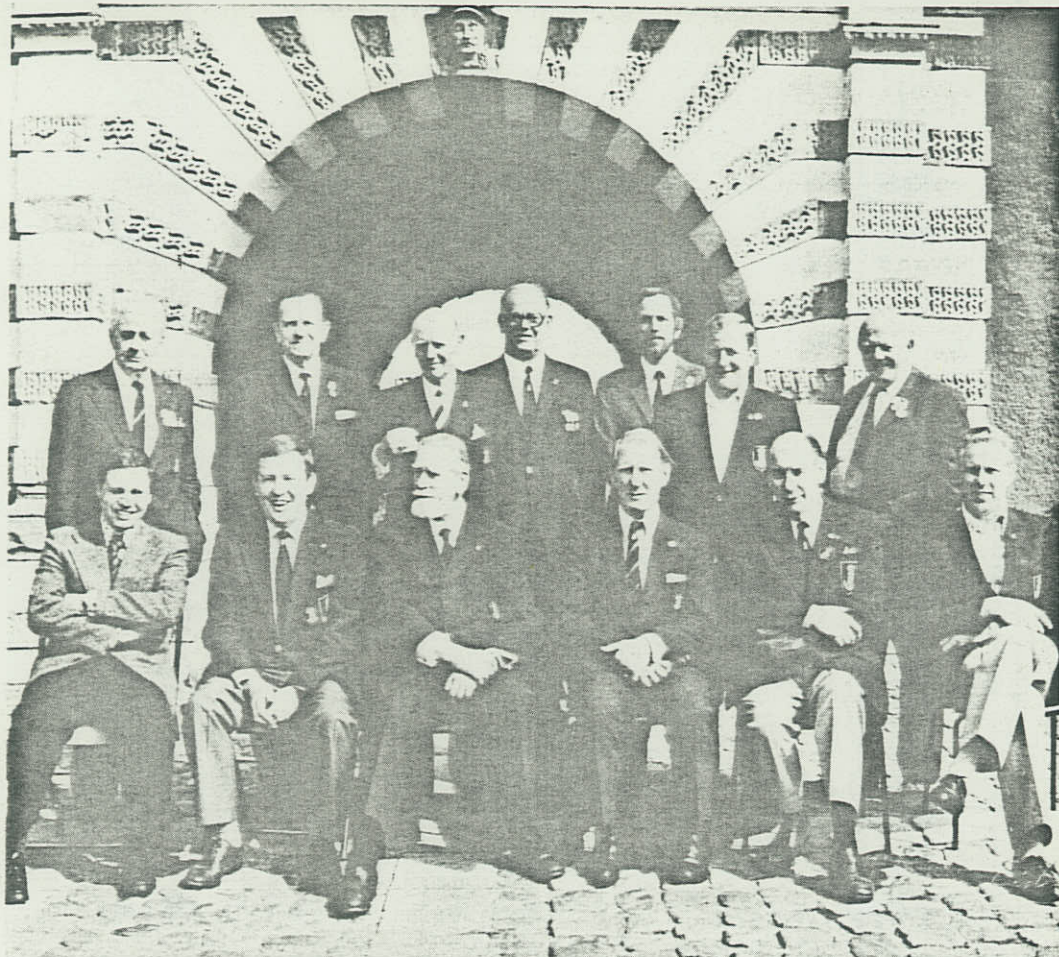
Distrikt II: F. Andreasen (genvalg). – V. Jørgensen, suppleant (nyvalg).

Distrikt IV: B. Hollænder (genvalg). – M. Gersel, suppleant (genvalg).

Distrikt VII: E. D. Fylling (genvalg). ¹ Hans Pedersen, suppleant (nyvalg).

Distrikt VIII: M. Burcharth (genvalg). – H. Schmidt, suppleant (genvalg).

Distrikt IX: Heiberg Mortensen indtrådte efter Knud Schrøders død. – Valgt som fortsættende repræsentant, Hans Nielsen, suppleant (nyvalg).

Medlemmer af hovedbestyrelsen den 22. maj ved Staldgården, Koldinghus Slot. Siddende fra venstre: K. Flatau, Torben Jensen, Kai Hertz, S. Thorlund Nielsen, F. Andreasen og N. Bruus-Sørensen. Stående fra venstre: E. Fylling, C. Thomsen, E. Michaelsen, J. Heiberg-Mortensen, M. Burcharth, Flemming Petersen og E. Semberg (mangler: B. Hollønder, Jens Knak, E. Samuelsen og A. Echwald).

Landsformanden, som også var på valg, genvalgte med akklamation. Som revisor genvalgte Vald. Olsen, og Sv. Worm-Petersen nyvalgte som revisor-suppleant.

Under eventuelt meddelte formanden at følgende afdelinger har jubilæum i det kommende år: Roskilde 60 år den 18. maj 1976. – Skanderborg 25 år den 16. august 1976. – Ålborg 60 år den 27. februar 1977 og Ebeltoft 60 år den 28. februar 1977.

Sendemandsmødet blev som sædvanlig fortræffeligt og myndigt ledet af den lige så fortræffelige dirigent og sluttede så betids, at sendemændene, efter genforening med de af damerne (de kære koner), som just var kommet i havn efter en aldeles pragtfuld sejltur på Kolding Fjord, kunne gå ombord i den afsluttende frokost, som blev nydt i god stemning.

Til lykke og tak til Kolding afdelingen for et helt igennem strålende arrangement, indbefattet den ved modtagelsen udlagte røde løber ved Hotel Saxildhus,

frokost for hovedbestyrelsen på Staldgården, besøg på Koldinghus museum og besøget på det nyhervervede skib.

De jyder, de kan! Der bliver efterhånden ret svært for sjællænderne at leve op – blot så nogenlunde – til de fornemme arrangementer, der er præsteret i 1975 og 1976.

Landsskyttestævnet 1976

Stævnet afholdes i år i København 11. og 12. september i forbindelse med skyttelaugets 60 års fødselsdag. Meddelelse om stævnet vil blive udsendt direkte til afdelingerne i begyndelsen af august. Man håber at alle laugene møder op.

Eventuelle nye skyttelaug, der ønsker at deltage, kan indhente udførlige oplysninger hos skyttelaugets formand J. R. Christensen, Hovedvejen 65, 2600 Glostrup. Tlf. 01 - 96 05 64.

Jubilarstævnet 1976

Søndag den 29. august afholder Marineforeningen Jubilarstævne på Holmen til minde om indkaldelsen til tjeneste ved Søværnet. I år er det årgangene 1971 - 1966 - 1961 - 1956 - 1951 - 1946 - 1941 - 1936 - 1931 - osv.

Marineforeningen indbyder alle jubilarer til at deltage. Det er ikke nødvendigt at være medlem af Marineforeningen, men da ikke alle jubilarers adresser er foreningen bekendt, henstilles det til interesserede at hjælpe med at skaffe så stor tilslutning som muligt. Husk, det er den personlige kontakt fra kammerat til kammerat, der nytter mest, så skriv til kammeraterne og foreslå, at I mødes på Holmen søndag den 29. august for at genopfriske de fornøjelige minder fra dengang. - Dagens program ser således ud:

Kl. 10.30: Møde ved Værftsbrovagtten for enden af Prinsessegade (Buslinie 8). Her afholdes parade for chefen for Flådestationen og Marineforeningens formand. I forbindelse med en kort andagt vil der blive lagt en krans ved mindestenen for militært og civilt personel, der satte livet til 1940-1945. Umiddelbart herefter afmarcheres med Kvindelige Marineres Musikkorps i spidsen, og turen går, efter et besøg i Søværnets museum i Bohlendackhuset, forbi de kendte steder på Holmen til Søværnets kaserne.

Kl. 13.00: Frokost på Kasernen.

Kl. 15.30: (ca.) slutter Jubilarstævnet 1976.

Til trods for arrangørernes frivillige indsats kan et sådant stævne ikke afvikles uden visse udgifter, men Marineforeningen har gjort hvad gøres kan for at holde deltager-prisen nede på et rimeligt niveau. Prisen for deltagelse i stævnet er derfor kun kr. 55,00 pr. deltager.

Dette beløb dækker deltagelse i jubilarparaden, jubilarfrokost på Marinekasernen - bestående af biksemad m/ spejlæg, 2 øl, 2 snaps, kaffe og ostemad samt diverse udgifter til musik, dekoration, til- og afgrigning af spisesal, materiel og tryksager m.m.

Såfremt man kun ønsker at deltage i jubilarparaden og turen rundt på Holmen er prisen kr. 15,00.

Af hensyn til tilrettelæggelsen er det absolut nødvendigt, at man tilmelder sig på forhånd med *navn, nøjagtig adresse samt årgang*.

Tilmelding - som er bindende - skal ske senest *onsdag den 22 august* til Marineforeningens Hovedkontor, Bredgade 29, 1260 København K. Tlf. 01 - 15 28 86. Kontortid mandag, onsdag og fredag kl. 10.00 - 13.00.

Tilmeldingen sker hurtigst og nemmest ved at indbetale beløbet på foreningens postkonto-nr. 2 00 16 08 eller ved indsendelse af check/postanvisning, eller ved personlig henvendelse på kontoret. Billet og program vil da omgående blive tilsendt eller udleveret.

Efter onsdag den 25. august tilsendes billetter ikke, men vil blive udleveret i Værftsbrovagtten imod gyldig kvittering fra postvæsenet for beløbets indbetaling. Af hensyn til indkøb af proviant er onsdag den 25. august fastsat som sidste frist for tilmelding. Uden forudgående tilmelding kan plads ved frokosten ikke påregnes.

Ved stævnet er der mulighed for at købe 25, 40 og 50 års jubilæumstegn for aftjening af værnepligten, når dokumentation for indkaldelsesår forevises.

Flaggasten

A'propos Jubilarstævnet, så læg mærke til flaggasten. Han hedder Schnell, og han fylder »kun« 70 år den 30. august - altså dagen derpå. Marineforeningens hovedbestyrelse og jubilarudvalget ønsker »Hjertelig tillykke« i dagens anledning. Vi udtrykker håbet om, at vi endnu i mange år må kunne glæde os over at have en flaggast som Schnell, som ved jubilarstævner, nordiske stævner og mange andre lejligheder, repræsenterer Marineforeningen på allerbedste måde. - TIL LYKKE!

Fra afdelingerne

BOGENSE

Fra afdelingens nybakte formand rapporteres, at A. Vestergård på grund af svigtende helbred ønskede at trække sig tilbage fra formandsposten, som han med stor dygtighed havde beklædt siden afdelingens start i 1942. På generalforsamlingen den 12. maj blev han ud-

nævnt til æresmedlem af afdelingen. Næstformanden, fiskeeksportør Hans Smith, blev valgt til ny formand, og til nye bestyrelsesmedlemmer valgtes automobilforhandler Leif Jensen og manufakturhandler H. H. Sørensens.

BORNHOLM

Atter en succes, skriver Vilhelm Andersen i sin beretning om forårsfesten den 24. april. 52 deltagere samledes i marinestuen til fælles spising, musik, dans og højt humør. Et antal medlemmer fik overrakt anciennitetstegn, blandt andet det sjældne 50 års tegn til forhenværende overtoldvagtimester Knud Mogensen. Fiskesalgsbestyrer Emil Larsen, der har gjort et stort arbejde for Allinge og Sandvig Marinebakker, blev udnævnt til æresmedlem.

EBELTOFT

»Kabysrygtet« fortæller, at afdelingen den 29. april havde kammeratskabsaften i marinestuen med stort program, der blandt andet omfattede besøg af fyrmester Holger Riberfeldt fra Sletterhage Fyr. Han er en af landets dygtigste amatør-tryllekunstnere. I øvrigt var der hyggeligt samvær, smørrebrød, underholdende spil og harmonikatoner serveret af Børge Møller. Der arbejdes hårdt og energisk på et godt program til 60 års jubilæet i 1977. Man efterlyser i denne forbindelse gode forslag vedrørende en forøgelse af jubilæumsfondet.

Lokalavisen »Djursland« for 24. juni oplyser, at Marineforeningens Ebeltoft-afdeling på midsommeraftenen deltog i en festlig indvielse af det nødtørftigt restaurerede agterdæk af fregatten Jylland. Det uniformerede slupmandskab med admiral, vognmand V. Basse, og bådsmand, fiskeskipper S. Olsen i spidsen, leverede maritim musik og sang til glæde for et par hundrede interesserede.

FREDERICIA

Formanden meddeler, at afdelingen holdt sin ordinære generalforsamling den 25. marts. Svend Juul Rasmussen fratrådte formandsposten på grund af svigtende helbred, og lokomotivmester K. E. Lundeman, blev valgt til ny formand.

FREDERIKSBERG

Medlemsbladet »Skum for boven« oplyser, at afdelingen ved en ekstraordinær generalforsamling den 10. marts fik helt ny bestyrelse med Peer Jappe som formand. Den nye formand takker i sin »trontale« den gamle bestyrelse for veludført arbejde, som de kan være stolte af.

I afdelingens forårsprogram indgik en majfest sammen med damerne i marinestuen den 12. maj.

Afdelingen har erhvervet en gammel sømine, som man håber at få restaureret og anbragt i eller ved marinestuen.

Næstformand Ingvar Jensen fortæller, at det drejer sig om en gave fra formandens fader, fhv. minor Jean

Carl Jappe, der har haft minen liggende i sin have i mange år som blomsterkumme. Der er et stort hul i den fra dengang, han selv sprængte den ovre på Vestkysten. Sprængningen kostede i øvrigt ham selv et halvt år på Ringkøbing Sygehus. Til gengæld fik han minen som gave. J. C. Jappe var i 1908 på togt med »Heimdal« til Tyrkiet, hvor prins Aksel var med. Sin første medalje fik han for at slå på tromme for den tyrkiske kejser. Medalje nr. 2 fik han for at deltage i redningsaktionen ved det store jordskælv i Messina, og den tredje medalje kom i 1919, da han som kun 29-årig blev dekoreret som Danmarks yngste Dannebrogsmænd. Det var efter at han fra 1913 til 1919 sammen med tre værnepligtige havde dannet et minørhold, som uskadeliggjorde 2.960 miner, der drev i land mellem Skagen og Esbjerg.

FREDERIKSHAVN

Af en cirkulæreskrivelse fremgår, at afdelingen i anledning af sin 55 års fødselsdag festede i tre dage. Den 20. maj holdtes aftenfest på Restaurant Ritz med fælles spising, forskellig underholdning og dans. Den følgende eftermiddag var der reception i marinestuen i restaurant Vinkælderen. Søværnets Tambourkorps medvirkede. Den 22. maj om formiddagen arrangeredes en rundvisning på Flådestation Frederikshavn, hvor der var lejlighed til at bese orlogsfartøjer i havnen. Derefter var der fælles spising i restaurant Vinkælderen med skipperlabskovs ledsaget af messingsuppe fra Tambourkorpsset. Den 12. juni arrangeredes en sommerudflugt til Ålbæk i samarbejde med Pionerforeningen.

FREDERIKSSUND

Læs under Hundested om afdelingens deltagelse i den vellykkede fregatskydning 13. juni.

FREDERIKSVÆRK

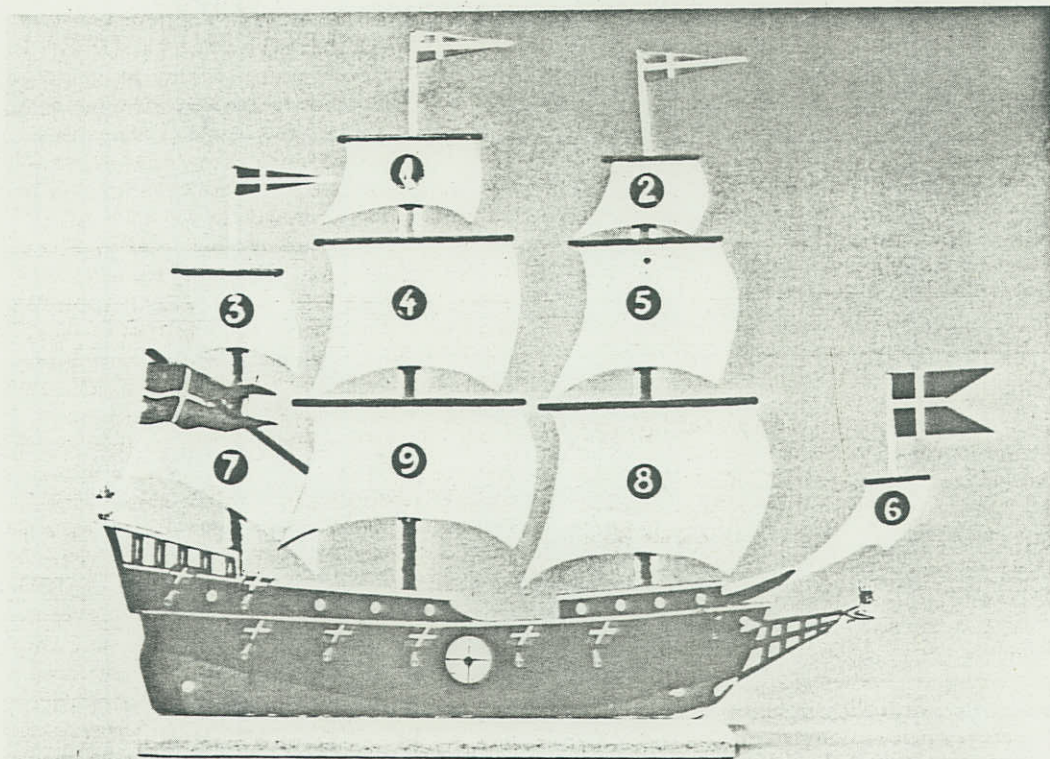
Under afsnittet om Hundested omtales afdelingens deltagelse i fregatskydningen på Melby skydebane den 13. juni.

FÅBORG

Formand Sonneberg meddelér, at afdelingen traditionen tro holdt en »minebøssedag«. Afdelingens medlemmer tæller ikke mindre end fire gamle drenge fra »Hekla«. Den ældste er installatør Hinz Havne, der aftjente sin værnepligt i 1919.

GENTOFTE

Vintersæsonens sidste store sammenkomst fandt sted 20. april i Københavns Amatør Sejlklubs lokaler, hvor damerne var inviteret med til et festmåltid og til underholdning ved Dragør-lodsen Mark Olsen, der viste film om lodsens gerning.

Hundested-fregatten før slaget.

GLOSTRUP

Af bladet »Så til søs« fremgår, at afdelingen den 1. april havde sammenkomst i Kahytten, hvor et af medlemmerne, Viggo Dreyer, fortalte om sin tjeneste i 1946-49 ved marinepolitiet i Hongkong. Sammenkomsten den 6. maj formede sig som en kegleaften ud i det blå. Der var aftalt møde med kammeraterne fra Roskilde afdelingen ved et traktørsted, hvor der blev indtaget et fælles måltid, hvorefter busserne kørte til Roskilde Hallen. Her dystede seks mand fra hver afdeling (udtaget ved lodtrækning) om de bedste resultater på keglebanerne.

Skyttelaug et har som sædvanlig været meget aktivt. Af større arrangementer kan nævnes fregatskydningen den 8. maj i Glostrup-Hallen. I dette arrangement, hvor alle medlemmer af Marineforeningen var velkommen, sluttede man af sammen med damerne ved et festmåltid i Kahytten.

Alle kammerater sender en hjertelig lykønskning til Ejnar Pedersen, som den 20. august fylder 75 år.

HASLEV

Jørgen Larsen oplyser, at afdelingen har mistet et af sine æresmedlemmer, Emil G. Bay, der gik bort i påsken. Emil Bay var vesttysk statsborger, men holdt hvert år sommerferie i Haslev, hvor han blev en slags velgører for foreningen og skænkede mange smukke

klenodier til marinestuen. Han blev regnet for en af Europa's fineste modelskibsbyggere og var selv mester for den imponerende model af fregatten Jylland, som han skænkede til marinestuen. Hans fødeby Elmshorn har et helt museum med hans modeller. I øvrigt havde Emil Bay i sin ungdom været aktiv hvalfanger og skrevet flere bøger om emnet. Han var også æresmedlem af Det Danske Selskab i Hamburg.

HELSINGØR

Afdelingens sekretær, Preben P. Hansen, rapporterer, at den årlige fregatskydning fandt sted søndag den 13. juni ved Havekolonien Solbakken's klubhus. Ved mønstringen kl. 09.00 blev fronten skridtet af ved formand Svend Aage Dyrbye og den afgående fregatkaptajn Bjarne Nielsen. Efter at 39 skytter havde fyret løs i tre timer, kunne som ny fregatkaptajn kåres Henning Gudmundsen, der også vandt pileskydningen. Derefter kastede man sig over den medbragte madkurv, og der sluttedes af med præmieuddeling og dans.

HORSENS

Afdelingen lykønsker mekaniker Frank Christensen, som den 13. september fylder 50 år.

HUNDESTED

Jørgen Laursen sender referat om livlig aktivitet i det nordvestlige Sjælland, hvor afdelingen blandt andet har haft en vellykket fregatskydning i samarbejde med afdelingerne i Frederiksværk og Frederikssund. Den 13. juni samledes man kl. 09.00 til flaghejsning på Melby skydebane ved Frederiksværk. Skydningen, der foregik på en 25 meter lang bane, startede kl. 09.30, og efter 91 skud faldt det første sejl. Ved middagstid holdtes en halv times spisepause og kl. 14.00 – efter afgivelse af 411 skud – kunne fregatkaptajnen udnævnes.

Titlen tilfaldt O. Aunfeldt, Frederiksværk. I øvrigt havde han også i dagens løb hentet titlerne lanternegast for nedskydning af store bramsejl, karduslanger for mesanen og kanonkommandør for krudtkammeret. Andre titler, som blev erhvervet under ødelæggelse af »fjenden« var flaggast for nedskydning af fore bramsejl, bavian for berginsejl, brandvagt for store merssejl, vagtchef for fore merssejl, smørstikker for blindsejl, krudtabe for fokken og banjermester for storsejlet.

Stemningen var fra starten helt i toppen, og ingen havde grund til at kede sig, idet der samtidig med skydningen var arrangeret en række andre konkurrencer, blandt andet skydning med luftgevær, pilekast, talspil og terningspil.

Præmien til skytten var en flot drejet medalje i messing, med Marineforeningens mærke og ordensbånd i rødt og hvidt. Gevinsten på skydekortene var et krus med foreningens mærke og årstal i guld. Selve fregatten, der havde drejede messingkanoner, var kunstfærdigt udført af formanden i Frederiksværk afdeling, J. Sørensen. Han havde lagt hundrede timers arbejde i skuden og høstede megen anerkendelse. Ved det vellykkede arrangement, der havde 80 fremmødte, heraf 41 skytter, blev optaget en smalfilm, der senere skal vises ved en hyggeaften med damerne.

Fregatskydningen gav et pænt overskud til de deltagende afdelinger. Det har givet mod på at gentage det festlige indslag til næste år. – Og så skal damerne sandelig med.

Jørgen Laursen fortæller i øvrigt, at der til 18. juli er planlagt deltagelse i Travaljeløbet i forbindelse med sommerfesten i Hundested. Sidste år blev afdelingen nr. 2, og dette års bemanning giver forhåbninger om en førsteplads. Der er planlagt tre bankospil den 27. august, 19. september og 20. oktober, og man vil desuden hen på sommeren søge at gennemføre en sejltur til Hesselø, hvor man vil gå i land og spise den medbragte mad. Yderligere er der planer om at arrangere nogle lystfiskerture på fjorden.

Det kommer ikke til at knibe med at få tiden til at gå: En ny aktivitet, som vil kræve en kraftig indsats fra medlemmerne, bliver istandsættelse af en af søværnets gamle travaljer, der gennem Handelsflådens Velfærds-

råd, er stillet til rådighed for afdelingen. Den blev hentet på Refshaleøen den 24. juni og bliver naturligvis ikke søklar til sommerfesten 18. juni.

KALUNDBORG

Afdelingen havde sommerudflugt den 12. juni med god tilslutning, skriver M. Rørup. Turen gik gennem det skønne Odsherred til Annebergudstillingen, hvor man i smukke lokaler og omgivelser så på gamle glas og våben. Herfra kørtes til »Strandlyst«, Høve, hvor der blev spist middag og danset.

Afdelingen lykønsker Johannes Sørensen, Tømmerup, som 11. september fylder 80 år.

KERTEMINDE

Ved generalforsamlingen den 1. april oplyste formand Eigil Finch, at afdelingen havde haft et godt år med stort fremmøde til alle aktiviteter. Der havde blandt andet været en filmaften, fregatskydning med rekord-fremmøde, deltagelse i forsvarsbrødrenes skydning, fiske- og brombærtur m.m.

Kerteminde Marineforenings skyttelaug, der har eksisteret i 27 år, har blandt andet arrangeret en »andskydning«, der havde samlet 50 skytter. I denne forbindelse arrangeredes en lille højtidelighed, hvor tre medlemmer af lauget blev udnævnt til æresmedlemmer. Det var købmand Carl Ewald Nielsen, Restauratør J. Due Nielsen og fiskehandler Erik Martinussen.

KOLDING

Mogens Burcharth var taknemmelig for, at vejret var helt i top under sendemandsmødet i Kolding og henvi-

Eigil Finch udnævner æresmedlemmer i Kerteminde afdeling.

Karl Emil Madsen ætser gammel maling af vinduesrammerne. De skal stå med naturfarve.

Formanden brænder gammel maling af. Der var et enormt lag.

ser beskedent til det officielle referat vedrørende begivenhederne.

Det officielle referat fortæller dog ikke noget om, at afdelingen i anledning af sit jubilæum og det efterfølgende landsmøde havde fået fremstillet sine egne øletiketter, der gjorde stor lykke.

I et velkomstskrift udsendt i anledning af sendemandsmødet afsløres, at afdelingens nylig erhvervede skib er en forhenværende hjemmевærns-kutter, bygget af træ i 1919 og ombygget 1963. Klargøringen til praktisk brug har givet medlemmerne rigeligt at bestille i deres fritid.

Mogens Burcharth fortæller, at der er blevet arbejdet hver tirsdag og torsdag aften, og det er gået meget fint med at få medlemmerne til at møde op på skift - 3-4 mand hver gang.

Fartøjet har været på et godt træskibsværft i Ho ved Odder og er blevet særdeles grundigt synet i bunden og på dækket. Hele bunden var i perfekt orden, men dækket måtte kalfatres overalt.

Hjemme i Kolding er kabyssen blevet lavet større og forsynet med nyt gaskomfur. Der bliver rigelig plads til to mand under forberedelsen til de stegte ål.

Ligeledes bliver toiletet totalt lavet om og flyttet fra sin gamle plads som nabo til kabyssen (ikke særligt opfindsomt i 1919), og et nyt moderne WC bliver installeret.

Efter planen skulle fartøjet for første gang ud på chartertur i begyndelsen af august for Kolding Sejlklub til den store kapsejls Samsø rundt, hvor det skulle medvirke som målskib og hjælpefartøj.

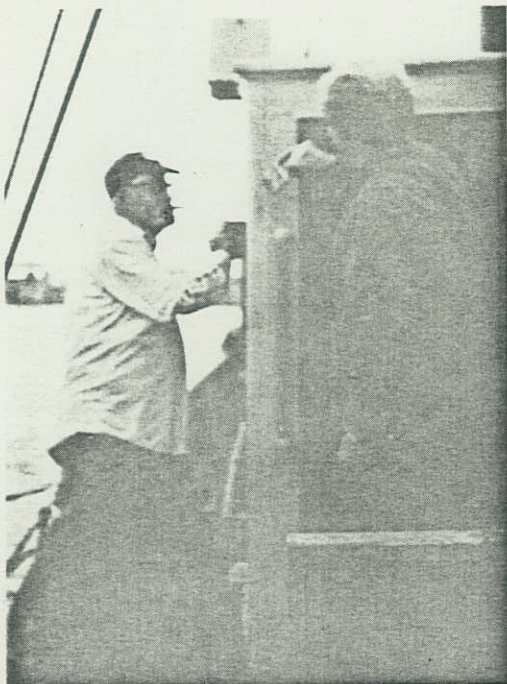
KONGENS LYNGBY

Den 13. juni havde bestyrelsen indbudt til sommerfugleskydning på Restaurant Lottenborg med deltagelse af damerne. Deltagerne mødtes ved morgengry i Virum og marcherede i samlet trop til afhentning af sidste års fuglekonge. Skydningen, der varede fra kl. 10.30 til hen på eftermiddagen, blev afbrudt for halvanden times skafning i marinestuen. Der blev desuden arrangeret serieskydning og pilekast om gode gevinster.

Afdelingen lykønsker til runde fødselsdage: 7/9 Svend Nielsen, Søborg, 60 år. 23/9 Anker Hansen, Vanløse, 60 år. 5/10 Ib Bøje Petersen, Søborg, 60 år. 13/11 Niels Mortensen, Kgs. Lyngby, 50 år.

KORSØR

Sommerudgaven af »Kompasset« fortæller, at afdelingen siden nytår har fået 28 nye medlemmer. Her finder man også en beretning om den vellykkede forårsfest, hvor 250 deltagere gav propfulde lokaler i KB's klubhus. Her blev festet og danset til den lyse morgen og endnu længere. Det forlyder, at de sidste gik kl. 08.45.

Keld Kristensen og Karl Emil Madsen maler dækskus.

Kay Laugesen grunder træværk. Bemærk det nyslæde dæk.

NÆSTVED

Afdelingen lykønsker medlemmer til runde fødselsdage: 9/9 tømrermester Arthur Madsen, Ladby, 80 år. 5/11 maler Kaj Aage Nielsen, 70 år. 14/11 frugthandler Børge Møller, 50 år. 1/12 lodsformand Arne Kristensen, Karrebæksminde, 70 år.

RANDERS

Afdelingen gratulerer runde fødselarer: 21/10 Holger Nielsen, 80 år. 15/11 Tage Thorsdal, 50 år. 15/12 Bent Schaadt, 50 år.

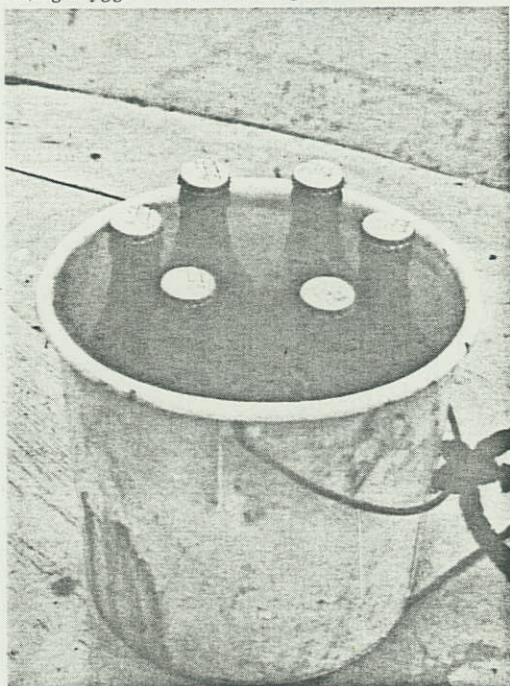
Afdelingens sekretær Ejnar Christensen rapporterer i øvrigt, at man i foråret har mistet tre gode kammerater af den gamle stok, glarmester K. Hougård, overtjener C. J. Carner og fhv. havneformand N. Sigfred Nørgård, De bliver mindet i dyb taknemmelighed.

ROSKILDE

Den 12. april afholdtes ekstraordinært medlemsmøde i kahytten med dagsorden: Oprettelse af nye lokaler.

I et særnummer af medlemsbladet oplyses, at stiftelsesfesten den 18. maj blev aflyst med den begrundelse, at over halvdelen af medlemmerne ikke havde betalt kontingent til tiden.

Fem fotos modtaget fra Mogens Burcharth, Kolding. - I kølig skygge venter belønningen.

Kegleklubben har til gengæld været meget aktiv. Siden generalforsamlingen den 23. april har der været pokalspil den 30. april, afslutningsfest den 1. maj og et kæmpe-præmiespil i Roskilde Hallen sammen med Glostrup-afdelingen.

SKANDERBORG

Lørdag den 12. juni mødtes medlemmerne til fregat-skydning kl. 14.00 på den traditionelle kampplads i skoven ved Vester Mølle. De overlevende festede om aftenen sammen med damerne i Restaurant Søsporten.

SKIVE

E. Hansen skriver, at Marineforeningen for Skive og Omegn den 27. maj (Kristi Himmelfartsdag) afholdt fregat-skydning med meget stor deltagelse. Knud Hørup blev fregatkaptajn. Efter skydningen mødte damerne op med frokostkurven.

SLAGELSE

Det lokale medlemsblad oplyser, at man i sæsonens slutning har haft en række ulkeaftener, hvor det imidlertid har knebet med tilslutningen. Derfor prøver man noget nyt. Til den 17. juni udsendtes indbydelse til »Ulkeaften med damer«. Programmet ved ulkeaftenerne har hidtil indskrænket sig til fælles spising og fælles hygge, og det er nok i det lange løb ikke tilstrækkeligt til at skabe varig interesse.

STEGE

Formand Edmund Rasmussen, der også underskriver sig »Shiplover«, meddeler fra Møns Marineforening, at afdelingens æresmedlem Valdemar Nielsen den 4. juli fyldte 85 år – som altid i fuld vigør. Valdemar Nielsen møder flittigt op med sin hustru til alle foreningens sammenkomster.

AALBORG

Afdelingens sekretær, Christian Thomsen, fortæller, at stiftelsesfesten den 3. marts fandt sted i den nye marine-stue og havde fin tilslutning. Den 26. maj var arrangeret en sommerudflugt, der blev en yderst vellykket tur med ca. 100 deltagere. Man startede kl. 18.00 i rutebiler og kørte til Pandrup Kro, hvor der blev spist stegt ål og danset.

Udvalget, der blev nedsat vedrørende foreningens indsats i havnefesten ved Aalborg Havns 500 års jubilæum, har arbejdet under højtryk. Blandt andet skal afdelingen administrere tombola, pølsebod og øltelt, hvor der hver aften bliver arrangeret underholdning. Betjeningen vil være iført busseronne og krave.

ÅRHUS

Afdelingen lykønsker til runde fødselsdage: 11/9 P. C. Mouritzen, 85 år. 14/9 Søren M. A. Christensen, Åbyhøj, 70 år. 18/10 Vagn Klæbel, Åbyhøj, 70 år. 27/12 Knud Brüner Sørensen, Viby J., 50 år.

Skaf et nyt medlem

Klip nedenstående blanket ud.

Udfyld blanketten, som desuden skal underskrives af ansøgeren og hans proponent.

Send blanketten til formanden for den afdeling, hvor det nye medlem søger optagelse.

OPTAGELSESBLANKET

Fulde navn

Fødselsdag
og -år

Livsstilling

Bopæl
(nøjagtig
postadr.)

Evt. hvilken
årgang

Evt. udkom-
manderet med

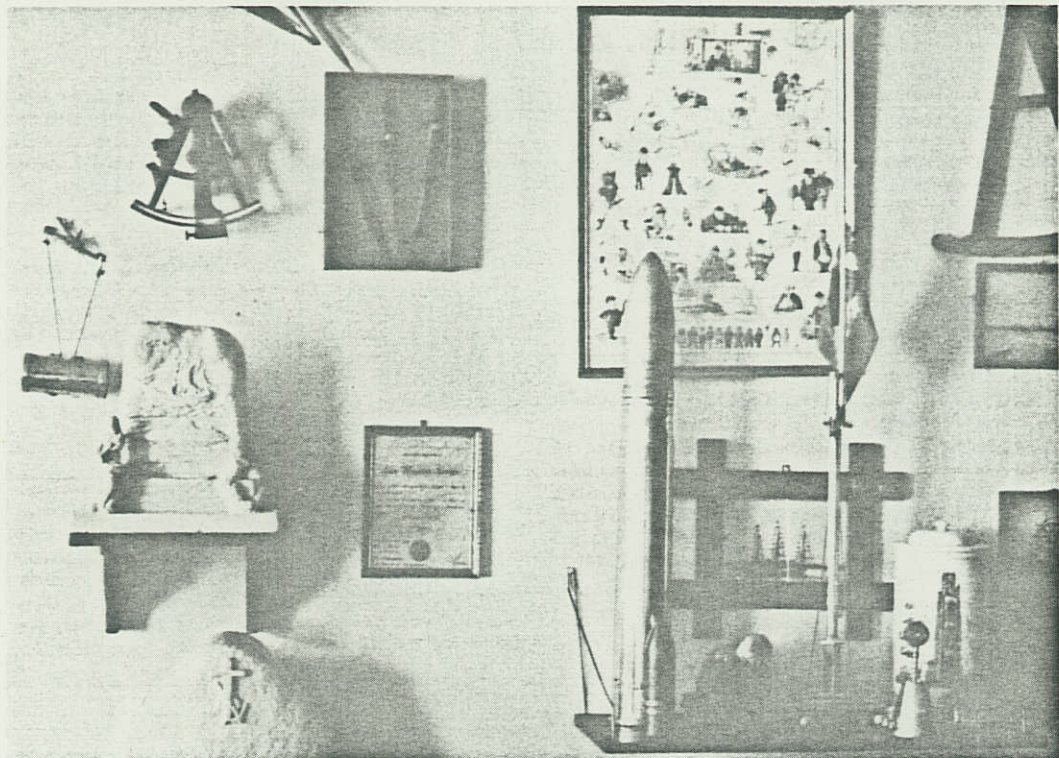
Har De tid-
ligere været
medlem af en
Marineforenings-
afdeling og da
hvilken?

Hvorlænge?

Proponent

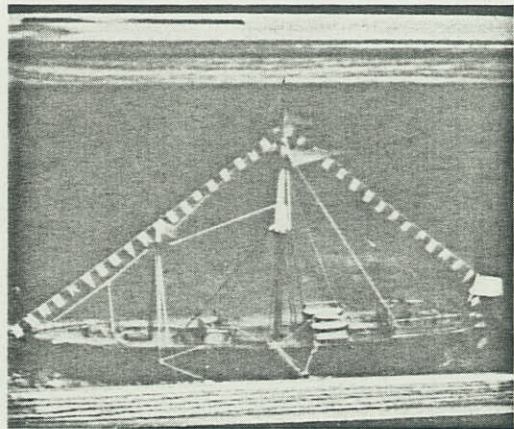
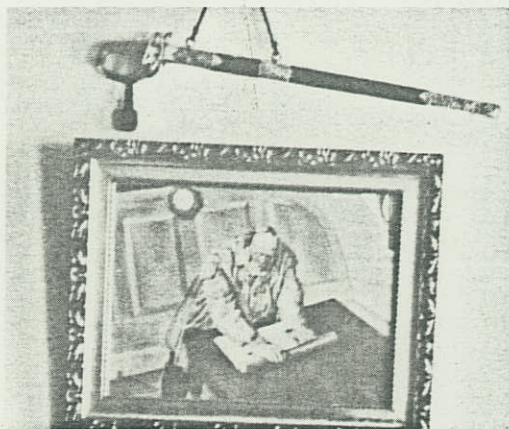
Underskrift

Indsendt / 19

Marinestuen i Marstal

På Hotel »Danmark« i Marstal, hvor Marineforeningens afdeling nr. 83 havde stiftende generalforsamling den 22. april 1945, etableredes kort efter starten en marinestue, der fremdeles har til huse samme sted i varetægt af hotelejer Raymond Jepsen. Der kom hurtigt mange smukke maritime udstyrgenstande som gaver, og desuden anskaffede afdelingen en våbensamling og nogle dejlige skibsmodeller. I stuen hænger også den gamle værdifulde søofficerssabel (nederst til venstre), som af kommandør Ipsen blev udsat som præmie til den afdeling, der indmeldte medlem nr. 12.000 i Marineforeningen.

Ny maritim litteratur

Dansk Marine-ordbog I - II

I stærkt begrænset oplag er udsendt et genoptryk af skibbyggester D. H. Funchs store værk fra 1846 - 52. Første bind, der udover tekstsiderne er illustreret med 65 plancher i fornet kobberstik - tildels kolorerede - bringer en gennemgang af sejskibstyper fra midten af forrige århundrede med alle detaljer af skrogkonstruktion, rigning og armering. Bind II er en 152 siders alfabetisk arrangeret ordbog med forklaring på alle maritime udtryk lige fra »åben marv« i et fældet egetræ til »øverste vandlinie«. Et ualmindeligt smukt bogværk. Indbundet som originalen, format 24 x 32 cm, kr. 440,-. Høst & Søn.

Gunboat on the Great River

Gregory Haines, som en stor del af sine 22 år i Royal Navy var beskæftiget i Fjernøsten beretter her om den flotille af små britiske kanonbåde, der gennem næsten 100 år patruljerede på Yangtse-floden for at sikre handelsforbindelserne til det indre Kina. Der er lagt vægt på perioden i mellemkrigsårene, men hele forhistorien er også medtaget fra 1842. Foruden lidt handelspolitik får man også en hel del at vide om det kinesiske flodfolk, om livet i kanonbådene og om den fascinerende kæmpeflod. 181 s., ill., ca. kr. 96,-. Mac-Donald & Jane's, London.

Workaday Schooners

Århundredeskiftets små amerikanske kystskonerter var betydeligt fiskere og havde en langt større sejlføring end de danske, hvilket fremgår af denne enestående samling flotte fotos taget ud for indsejlingen til Newport mellem 1895 og 1905 af Edward W. Smith. Med korte billedtekster er de fint reproduceret, fortrinsvis helsides i en bog redigeret af hans søn af samme navn. Som supplement bringes fire fyldige kapitler om fiskekonterter og kystkonterter af kendte forfattere ledsaget af linietegninger, sejlttegninger og vignetter. 196 s., ca. kr. 212,-, international Marine Publishing. Hamden, Maine, og Patrick Stephens, London.

Seestrassen durch das Grosse Eis

Ingeniør Vitalis Pantenburg regnes for at være Tysklands førende ekspert i arktiske forhold, og hans nye bog om sejlruterne nord om kontinenterne betragtes som en autoritativ åbning. Det er en analyse af den nye situation, som er opstået, efter at nordkalotten er blevet stadig stærkere trafikkeret - under og over isen, og efter de seneste tekniske fremskud for overfladesejls nord om kontinenterne. 140 s., ill., ca. kr. 91,-. Koehlers Verlagsgesellschaft, Herford.

The Victorian and Edwardian Navy from old Photographs

En herlig samling gamle maritime fotos fra Royal Navy, samlet og kommenteret af John Fabb og introduceret af doktor A. C.

McGowan fra National Maritime Museum. For en gangs skyld en maritim billedbog, hvor det er personerne og ikke skibene, der dominerer. Nogle af fotografierne med skibsinteriører er fra 1850 og lidt ældre. 128 s., ca. kr. 95,-. B. T. Batsford, London.

Buddelschiffe

En fortrinlig vejledning til indføring i kunsten at bygge flaske-skibe, oversat til tysk efter Donald Hubbards vejledning, hvor der er gået grundigt til værks med valg af flasker til skrogbygning og rigning samt indføring i flasken. Forfatteren fortaber sig dog ikke i de raffinerede maritime detaljer. Til gengæld er konstruktionsprocessen illustreret med klare stregtegninger og store fotos. 110 s., ca. kr. 78,-. Delius Klasing & Co., Bielefeld.

Schnellsegler 1775 - 1875

Tysksproget version af »Fast Sailing Ships« udarbejdet af David R. MacGregor, som også er mester for 135 af bogens linietegninger og sejlpåner. Hertil kommer hundreder af detailtegninger og fine fotos m.m. Teksten er saglig og overskuelig, baseret på solidt kildemateriale og frigtort for unødvendig romantik. England og USA dominerer blandt de omtalte skibe og skibbyggere, men Jørgen Bruun i Åbenrå og A. Dække i Bergen er ikke glemt. 314 s., stort format, ca. kr. 316,-. Klasing & Co., Bielefeld.

Creative Ropecraft

Den engelske skibsfører Stuart E. Grainger har udarbejdet en fortrinlig grundbog i tovværkskunst med grundig vejledning i nogle af de mest populære traditionelle somandsarbejder: Pynknob, tyrkerknob, måtter, plattinger og katninger. Der indledes med et afsnit om de nødvendige arbejdsknobs, splejsninger og hjælpemidler, og i slutningen suppleres med enkelte eksempler på nyttegenstande og pyntearbejder udført med de beskrevne komponenter. 128 s., ca. kr. 100,-. G. Bell & Sons, London.

Atlas of Maritime History

Den fremtrædende engelske søhistoriker, professor Christopher Lloyd benytter tre ingredienser - alle af første kvalitet - til at fortælle om søhandelens udvikling og søherredømmets forskydninger i den vestlige verden fra oldtiden til vore dage. Over hundrede store farvelagte kort med kraftigt optrukne symboler og ruteangivelser giver hurtigt overblik. De ledsages af stregtegninger og reproduktioner af malerier eller fotos, som giver forståelse af atmosfæren og af mange detaljer. Ca. 30 pct. af værket er sober tekst, integreret med illustrationsmaterialet og suppleret med et fyldigt indeks. Country Life (The Hamlyn Group), Feltham, 144 s., format 25 x 34 cm, ca. kr. 190,-.

